7. SJEDNICA GRADSKOG VIJEĆA GRADA ČAKOVCA

MATERIJAL UZ TOČKU 20. b DNEVNOG REDA

Donošenje Odluke o usvajanju Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za 2021.

30. ožujak 2022.

PRIJEDLOG

Temeljem članka 29. Statuta Grada Čakovca (Sl. gl. Grada Čakovca 1/21) Gradsko vijeće Grada Čakovca je na svojoj ___. sjednici održanoj _____ 2022., donijelo sljedeću

O D L U K U

o usvajanju Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za 2021.

I.

Usvaja se Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za 2021., a koje je sastavni dio ove Odluke.

II.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Čakovca.

KLASA: 024-04/22-01/27
URBROJ: 2109-2-02-22-05
Čakovec, _____ 2022.

PREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA
Darko Zver, mag. cin., v.r.

O b r a z l o ž e n j e

Sukladno članku 173. Zakona o gospodarenju otpadom (NN RH 84/21), predstavnička tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, dužni su donijeti plan gospodarenja otpadom te osigurati provedbu plana gospodarenja otpadom. Plan su predstavnička tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, dužni donijeti najkasnije do 1. siječnja 2024.

Do donošenja Plana iz prethodnog stavka, na snazi ostaju Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba, doneseni na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN RH 94/13, 73/17, 14/19, 98/19).

Gradsko vijeće Grada Čakovca je Plan gospodarenja otpadom Grada Čakovca za razdoblje 2018.-2023. donijelo na svojoj 4. sjednici održanoj 1. veljače 2018.

S obzirom na navedeno, Gradskom vijeću Grada Čakovca dostavlja se prijedlog Odluke o usvajanju Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za 2021.

Predočeni prijedlog Odluke o usvajanju Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za 2021. upućuje se Gradskom vijeću Grada Čakovca na donošenje.

GRADONAČELNICA
Ljerka Cividini, mag. ing. traff./univ. spec. oec., v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
GRAD ČAKOVEC
40000 Čakovec, Kralja Tomislava 15
UPRAVNI ODJEL ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO, IZGRADNJU GRADA I UPRAVLJANJE NEKRETNINAMA

IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ČAKOVCA

- za 2021. godinu -

veljača, 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD – OSNOVNI PODACI 3

2. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA I OSTVARENIH CILJEVA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ČAKOVCA 4

3. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA 11
3.1 Izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica .. 11
3.2 Građevine za gospodarenje otpadom na lokaciji Totovec 11
3.3 Izgradnja reciklažnih dvorišta i zeleni otoci 13

4. SANACIJA NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM14

5. INFORMATIVNE I OBRAZOVNE AKTIVNOSTI 22

6. PREGLED OSTVARIVANJA CILJEVA I MJERA UTVRĐENIH PLANOM GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU GRADA ČAKOVCA, TE OCJENA UČINKOVITOSTI MJERA I SUSTAVA 23

7. FINANCIJSKI I ORGANIZACIJSKI ASPEKTI PROVOĐENJA PLANA 26

1. UVOD – OSNOVNI PODACI

Upravni odjel za komunalno gospodarstvo, izgradnju grada i upravljanje nekretninama Grada Čakovca, kao izvršno tijelo, sukladno zakonskoj obavezi iz članka 20., stavka 1. ZOGO - Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 89/19) i članka 173., stavka 3., novog ZGO - Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21) izrađuje godišnje *Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za 2021. godinu.* Navedenom odredbom starijeg i novijeg Zakona propisano je da jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

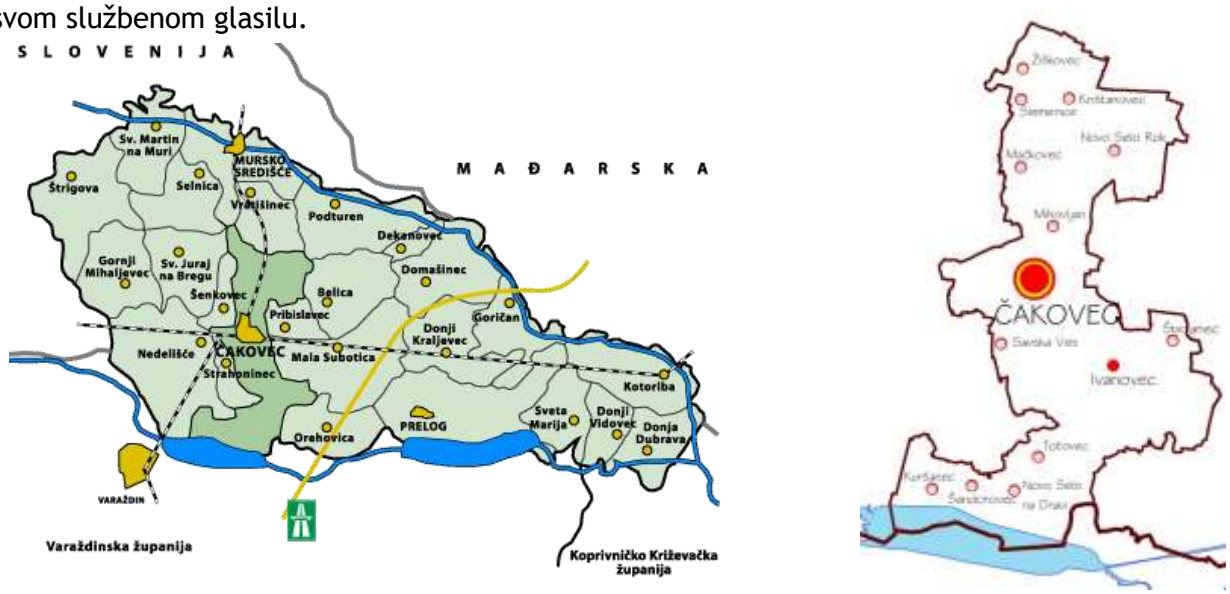

Slika 1: Položaj Grada Čakovca u Međimurskoj županiji i položaj naselja unutar Grada

Grad Čakovec obuhvaća prostor od 72,80 km2 na kojem se nalazi 14 naselja; Čakovec (uže područje), Ivanovec, Krištanovec, Kuršanec, Mačkovec, Mihovljan, Novo Selo na Dravi, Novo Selo Rok, Savska Ves, Slemenice, Šandorovec, Štefanec, Totovec i Žiškovec. Prema podacima iz popisa stanovništva iz 2011. godine, Grad Čakovec je zajedno sa ostalih 13 gradskih naselja, imao 27.227 stanovnika, dok je uže područje grada Čakovca imalo 15.185 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti na širem području Grada iznosila je 374 stanovnika na km^2.

U drugoj polovini 2021. godine proveden je novi popis stanovništva Republike Hrvatske koji je proveo Državni zavod za statistiku (DZS). Za vrijeme pisanja ovog Izvješća podaci su postali službeni (siječanj 2022. godine), ali neće se koristiti za predmetno razdoblje 2021. godine (podaci novog popisa stanovništava od 27.266 stanovnika i 9.445 kućanstava, a u užem području Grada Čakovca 15.160 stanovnika su relativno slični prethodnom popisu iz 2011.g. i samim time bitno ne utječu na ocjenu rezultata gospodarenja otpadom).

Na području Grada Čakovca djelatnost organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja otpada obavlja komunalna tvrtka GKP Čakom d.o.o., u vlasništvu Grada Čakovca i šest općina s područja Međimurske županije (Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Strahoninec, Šenkovec i Štrigova). Tvrtka obavlja poslove gospodarenja komunalnim otpadom za područje Grada Čakovca i navedenih Općina, te upravlja uređenim odlagalištem otpada Totovec na kojem se pretežito odlaže otpad iz jedinica lokalne samouprave sa područja Međimurske županije.

Grad Čakovec donio je 1. veljače 2018. godine *Plan gospodarenja otpadom Grada Čakovca za razdoblje od 2018. do 2023. godine*, u skladu sa važećom zakonskom regulativom; *Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19), Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 3/17) i Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19).*

2. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA I OSTVARENIH CILJEVA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ČAKOVCA

Grad Čakovec, kao administrativni i gospodarski centar Međimurske županije ima uspostavljen kvalitetan i dobro razvijen sustav gospodarenja otpadom, sa zapaženim rezultatima na regionalnoj i nacionalnoj razini.

Prema podacima GKP Čakom d.o.o., u sustav organiziranog prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Čakovca u 2021. godini bilo je uključeno je 9902 kućanstava, odnosno 110,66% od ukupnog broja kućanstava evidentiranih zadnjim popisom stanovništva iz 2011. godine (povećanje za 171 kućanstava u odnosu na 2020. godinu, a pripisuje se povećanju stanovnika Grada, izgradnji novih stambenih jedinica i ostalo).

Tablica 1. - Obuhvat javne usluge prikupljanja MKO i BKO

Obuhvat javne usluge prikupljanja MKO i BKO (na dan 31.12.2021.)							
R.br.	JLS	**pravne osobe**			**kućanstva**		
		Ukupan broj	Broj uključenih javnom uslugom	Obuhvat (%)	Ukupan broj	Broj uključenih javnom uslugom	Obuhvat (%)
1.	Grad Čakovec	1.100*	959	87,18	8.948*	9.902	110,66
* Izvor podataka o broju kućanstava: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2011., Kućanstva i obitelji, Zagreb/2016, 21. PRIVATNA KUĆANSTVA PREMA BROJU ČLANOVA, PO GRADOVIMA/OPĆINAMA, POPIS 2011., STATISTIČKA IZVJEŠĆA 1583/2016, str. 106 i 107., https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/SI-1583.pdf							

Na području Grada Čakovca u 2021. godini je sakupljeno 10.187,46 tona komunalnog otpada (tablica 2) u što je uključeni komunalni otpad prikupljen od kućanstava, pravnih osoba, tj. poslovnih subjekata i sa javnih površina zelenih otoka, odnosno spremnika za odvojeno prikupljanje otpada (papir i plastika – uže područje Grada).

Tablica 2 - Prikupljeni komunalni otpad tijekom 2021. godine

Prikupljeni komunalni otpad tijekom 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godine sa indeksnim pokazateljem povećanja/smanjenja (tona)							
Vrsta/porijeklo otpada	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	razlika	indeks
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7 (6-5)**	**8(6:5)**
Komunalni otpad/Grad Čakovec	8.541,40	9.596,75	9.829,00	9.939,79	10.187,46	247,67	1,025

Unaprjeđenjem sustava odvojenog prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada, uvođenjem posebnog spremnika u razdoblju od 2012. godine nadalje, znatno su povećane izdvojene količine ove vrste otpada, a također se od tog perioda izdvaja i značajni udio ostalih posebnih kategorija otpada: papira, plastike, stakla, metala, višeslojne ambalaže, pa se samim time smanjuje udio miješanog komunalnog otpada, koji se odlaže na odlagalištu (tablica 3 i 4 i grafikon 1).

Tablica 3: Prikaz količina prikupljenog komunalnog otpada na području Grada Čakovca u periodu od 2007. godine do 2021. godine

KOLIČINE	KB	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MKO	200301	4722,3	5002,0	5104,3	4757,6	4636,9	4622,8	4608,7	4962,1	4908,3	4775,8	4.770,57	4930,64	5.039,70	4.848,67	5.035,29
Biorazgradivi	200201	314,0	514,8	599,2	658,2	714,2	1509,0	1613,6	1901,2	1818,9	1977,0	2.295,10	2781,30	2.769,50	2.894,91	2.937,61
Glomazni	200307	266,9	347,1	361,8	246,6	212,8	200,9	170,53	203,90	230,43	241,04	255,07	378,18	400,30	499,68	494,83
Papir	150101	449,0	376,4	414,3	411,0	340,0	394,2	443,73	449,25	489,33	540,92	580,71	705,81	689,95	773,67	787,42
Plastika	150102	407,0	105,7	187,1	250,2	263,3	331,1	368,29	363,62	399,14	428,08	443,12	552,17	627,77	641,07	635,84
Metal	150104	101,0	19,6	19,8	21,7	24,2	26,3	25,36	21,03	34,58	42,54	37,44	55,13	62,57	71,26	67,14
Višeslojna a.	150105	21,3	19,2	21,0	29,0	36,9	42,8	36,31	29,35	36,87	39,13	36,07	42,58	59,86	42,50	53,09
Staklo	150107	407,0	397,7	63,1	81,9	98,9	102,9	120,31	119,57	121,88	118,21	123,33	150,94	177,33	168,03	176,24
UKUPNO:		**6.688,5**	**6.782,4**	**6.770,5**	**6.456,1**	**6.327,2**	**7.230,0**	**7.391,5**	**8.058,0**	**8.045,8**	**8.168,8**	**8.541,40**	**9.596,75**	**9.829,00**	**9.939,79**	**10.187,46**

Praćenjem višegodišnjeg trenda smanjivanja u periodu od 2008. do 2011. godine, koji se može pripisati utjecaju gospodarske krize, ukupna količina komunalnog otpada, nakon 2012. godine je u porastu. Razlog znatnijeg povećanja količine otpada u 2014. godini je uključenje naselja Štefanec u administrativno područje Grada Čakovca, kao i sanacija većeg nelegalnog odlagališta otpada uz romsko naselje u Kuršancu.

Od 2016. godine uspostavlja se trend rasta količine komunalnog otpada, a povećanje se pripisuje gospodarskom rastu i povećanju obima javne usluge prema poslovnim subjektima, gdje se osim javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada (MKO) uvodi od 2018. godine i prikupljanje biorazgradivog komunalnog otpada (BKO), ali i ostalih vrsta otpada (papir, plastika, metal, staklo, višeslojna ambalaža i glomazni otpad).

Vidljivo je da je tijekom 2019. godine zabilježen prirast prikupljene ukupne količine otpada za 232,25 t u odnosu na prethodnu (2,42% više od prethodne 2018. godine), dok je 2020. godine zabilježen neznatan rast prikupljene ukupne količine otpada otpada za svega 110,79 tona (1,13% više od prethodne 2019. godine), dok je predmetne 2021. godine zabilježen rast prikupljene ukupne količine otpada otpada za 247,67 tona što odgovara povećanju od 2,49% u odnosu na prethodnu 2020. godinu.

Izdvojene frakcije komunalnog otpada (RKO+BKO) učestvuju u strukturi komunalnog otpada na način da je 49,43 : 50,57 odnos odloženog i izdvojenog otpada za područje cijeloga Grada čime se nastavlja pozitivan omjer u korist izdvojenog otpada u odnosu na odloženi (2018. - omjer 51,38 : 48,62, 2019. - omjer 51,22 : 48,73, 2020. - omjer 48,78 : 51,22 – Grafikon 1). Za promatrano uže područje Grada Čakovca tijekom prošlih godina promatranja bilježi se još povoljniji odnos odloženog i izdvojenog otpada, a u stvarnosti situacija je još bolja jer na prikazane količine RKO treba dodati ambalažu s povratnom naknadom, EE otpad i druge vrste otpada koje su posebne kategorije otpada, a koje prikupljaju druge pravne osobe i čije količine nisu poznate.

Tablica 4 – Struktura prikupljenog komunalnog otpada tijekom 2021. godine

Struktura prikupljenog komunalnog otpada tijekom 2021. godine										
JLS	**jedinica mjere**	**15 01 01 papirna i kartonska ambalaža**	**15 01 02 plastična ambalaža**	**15 01 04 metalna ambalaža**	**15 01 05 višeslojna ambalaža**	**15 01 07 staklena ambalaža**	**20 02 01 biorazgradivi otpad**	**20 03 01 miješani komunalni otpad**	**20 03 07 glomazni otpad**	**UKUPNO**
Grad Čakovec	t	787,42	635,84	67,14	53,09	176,24	2.937,61	5.035,29	494,83	10.187,46
	%	7,73%	6,24%	0,66%	0,52%	1,73%	28,84%	49,43%	4,86%	100,00%
	kg/st	28,92	23,35	2,47	1,95	6,47	107,89	184,94	18,17	374,17

Grafikon 1 - Postotni udjeli pojedinih frakcija u komunalnom otpadu Grada Čakovca tijekom 2021. godine

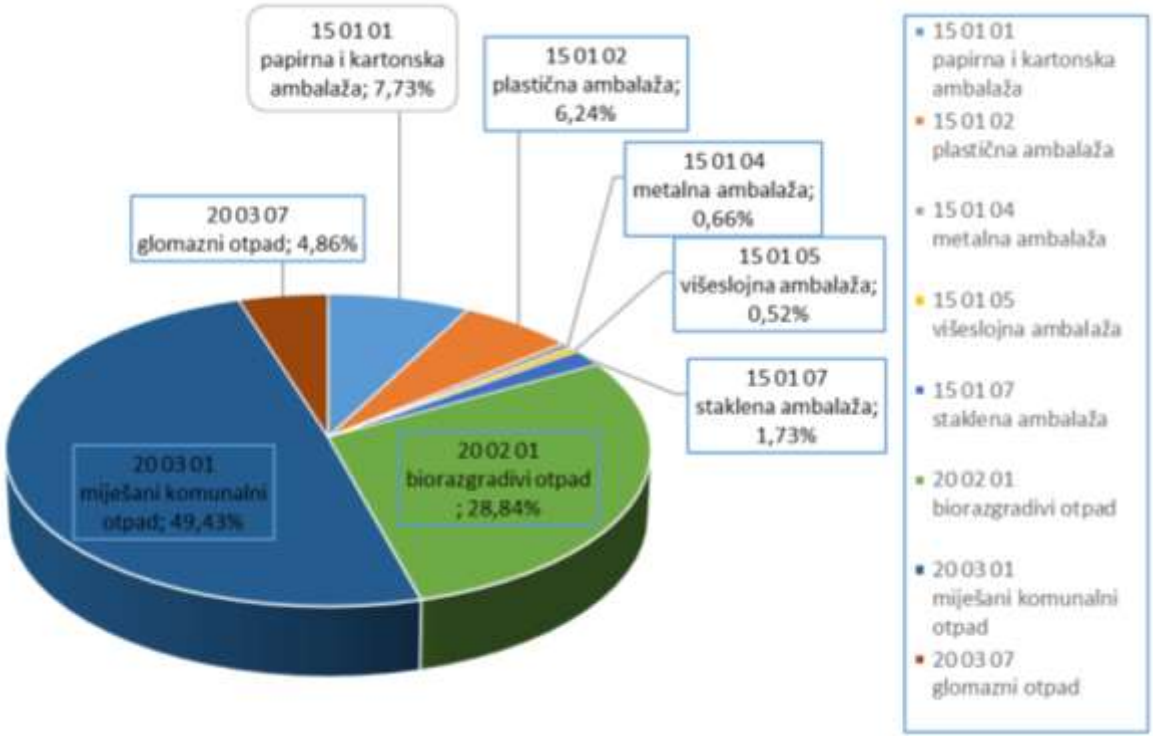

U smislu povećanja ukupne količine otpada poseban problem je prikupljanje komunalnog otpada u romskom naselju Kuršanec. Količine otpada kroz period od 2012. do 2021. godine, prikazane su u Tablici 5. Zbog načina života koji često podrazumijeva prikupljanje otpada kojeg potom stanovnici romskih naselja dovoze iz drugih sredina, u romskom naselju uočavaju se sljedeći specifični problemi, koji se kontinuirano ponavljaju:

1. prikuplja se isključivo MKO, a prosječna zapreminska masa MKO u romskom naselju je dva do tri, a ponegdje i četiri do pet puta veća u odnosu na ostala naselja na području koje GKP ČAKOM d.o.o. pokriva javnom uslugom prikupljanja MKO i BKO. Posljedica ovako velike zapreminske mase su česta pucanja spremnika za otpad koji nisu projektirani i izvedeni da bi podnosili tolika opterećenja te povećani troškovi zbrinjavanja otpada zbog kojih bi cijena u romskim naseljima trebala biti proporcionalno veća (ponegdje i šest puta veća nego li je trenutno)

2. stanovnici odlažu otpad u spremnike bez selekcije i bez obzira na pruženu mogućnost odvojenog skupljanja otpada, zbog čega u spremnicima završava problematični i opasni otpad (animalni otpad, baterije, i dr.)

3. niska stopa naplate javne usluge

Tablica 5 – Količine otpada prikupljene u romskom naselju Kuršanec

Količine otpada u romskom naselju Kuršanec - davatelj javne usluge GKP Čakom d.o.o. prikuplja MKO				
JLS	**Naselje**	**Način prikupljanja**	**Godina**	**Količina otpada (t)**
Grad Čakovec	Romsko naselje Kuršanec	Redovni odvoz otpada	2012.	477,24
			2013.	459,07
			2014.	543,74
			2015.	530,91
			2016.	535,63
			2017.	588,24
			2018.	605,80
			2019.	593,90
			2020.	618,84
			2021.	625,68

Grad Čakovec u cijelosti plaća troškove javne usluge prikupljanja MKO za pripadnike romske nacionalne manjine iz romskog naselja Kuršanec iz gradskog proračuna. Pri tome se ne poštuje načelo da „onečišćivač plaća“ jer se uz navedeno, plaća cijena za odvoz MKO svakih 14 dana, a u naravi se otpad odvozi svakih 7 dana, a prikupljena masa otpada je i do šest puta veća od naselja jednake veličine i iz godine u godinu je u porastu. Obzirom da se u romskom naselju Kuršanec prikuplja isključivo MKO bez i najmanje količine RKO ovo naselje svojim količinama otpada izuzetno negativno i dalje utječe na ukupnu količinu i sastav prikupljenog otpada na području Grada Čakovca.

Sudionici u cijelokupnom sustavu prikupljanja komunalnog otpada su:

- korisnici usluge,
- predstavničko tijelo Grada Čakovca
- davatelj usluge (pravna osoba, GKP Čakom, d.o.o.)
- Komunalno redarstvo Grada Čakovca

Obaveza svih pravnih i fizičkih osoba na području Grada Čakovca je da svoj komunalni otpad predaju davatelju usluge, a regulirana je provedbenim mjerama Grada Čakovca, odnosno donošenjem *Odluke o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Čakovca (SGGČ br. 01/18)*. Već tijekom 2018. godine poslovanje davatelja javne usluge GKP Čakom d.o.o. je u cijelosti usklađeno s tada donešenom Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/2017). S primjenom novog cjenika krenulo se počevši od 1.11.2018. a osigurani su nužni tehnički i organizacijski preduvjeti za naplatu prema stvarnoj količini proizvedenog otpada, odnosno stvarnom broju pražnjenja i volumena posude na cijelom području pružanja usluge i za osiguranje prihvatljivog dokaza o isporučenoj javnoj usluzi. Ovaj način obračuna bi trebao biti pravedniji za korisnike i stimulirati ih na odvojeno skupljanje otpada. Nažalost, kada se fiksni i varijabilni dio cijene izračunaju sukladno uredbi, oko 90% troška predstavlja fiksni dio, dok varijabilni dio predstavlja tek oko 10% troška. Navedeni odnos varira ovisno o broju ispražnjenih spremnika tijekom obračunskog razdoblja. Provedene analize primjene sustava obračuna i naplate usluge po ispražnjenoj posudi ukazuju na slijedeće glavne trendove:

1.) smanjenje količine i udjela MKO (miješanog komunalnog otpada),
2.) porast količine i udjela RKO (reciklabilnog komunalnog otpada)

Obzirom na činjenicu da je tijekom 2021. godine donesen novi *Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)*, sukladno čl. 66., predstavničko tijelo jedinice lokalne smaouprave dužno je donijeti *Odluku o načinu pružanja javne usluge* a prije donošenja provesti prethodno savjetovanje s zainteresiranom javnošću u trajanju od 30 dana. *Odluka o načinu pružanja javne usluge Grada Čakovca* se očekuje početkom 2022. godine, jer je zakonska obaveza sukladno čl. 178. ZGO donijeti *Odluku o načinu pružanja javne usluge* u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ZGO.

Svi proizvođači otpada na području Grada Čakovca dužni su otpad odlagati u posebne spremnike za otpad, odnosno namjenske vreće za pojedine vrste izdvojenog otpada. Korisnicima fizičkim osobama je omogućeno odvojeno skupljanje (primarna selekcija) osam frakcija komunalnog otpada (papir, plastika, tetrapak, metal, staklo, biorazgradivi otpad, toneri i spremnici tinte, odjeća i tekstil) „na kućnom pragu“ („od vrata do vrata“, „door to door“) kroz sustav vreća za odvojeno skupljanje, a omogućena im je i predaja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. Pored ovog sustava u Gradu Čakovcu, u naselju Čakovec, funkcionira tzv. „bring“ sustav s kontejnerima za papir, staklo, plastiku/metale i tekstil, grupiranim u zelene otoke na lokacijama prikazanim u Tablici 6.

Tablica 6. - Sustav odvojenog skupljanja otpada putem spremnika na javnim površinama - lokacije zelenih otoka na užem području Grada Čakovca

Sustav odvojenog skupljanja otpada putem spremnika na javnim površinama						
Zeleni otoci u Gradu Čakovcu – naselje Čakovec						
ID	lokacija	način postave	Frakcija otpada koja se skuplja/zapremina/proizvođač			
			papir	staklo	pla./ met.	tekstil
1000005	Ivana pl. Zajca 53	Nadzemni slobodnostojeći	2,5 m³ Kova	2,0 m³ Okiroto	2,5 m³ Kova	---
1000006	Vukovarska 3	Nadzemni slobodnostojeći	2,5 m³ Kova	2,0 m³ Okiroto	2,5 m³ Kova	---
1000007	Vukovarska 4	Nadzemni slobodnostojeći	2,5 m³ Kova	2,0 m³ Okiroto	2,5 m³ Kova	---
1000009	Ulica 17. rujna 1991. nasuprot kbr. 2	Polupodzemni ukopani	5,0 m³ Molok	3,0 m³ Molok	5,0 m³ Molok	---
1000010	Tome Masaryka 9	Polupodzemni ukopani	5,0 m³ Molok	0,8 m³ Molok	5,0 m³ Molok	---
1000011	Vukovarska 11	Polupodzemni ukopani	5,0 m³ Molok	3,0 m³ Molok	5,0 m³ Molok	3,0 m³ Molok
1000012	Slavka Kolara 10 (kod garaža)	Polupodzemni ukopani	5,0 m³ Molok	3,0 m³ Molok	5,0 m³ Molok	---
1000013	Ivana pl. Zajca 15	Nadzemni slobodnostojeći	2,5 m³ Kova	2,0 m³ Okiroto	2,5 m³ Kova	---
1000219	Tomaša Goričanca 6 (iza trgovačkog centra u južnom dijelu grada)	Polupodzemni ukopani	5,0 m³ Molok	3,0 m³ Molok	5,0 m³ Molok	---
1000220	Ivana pl. Zajca 47	Polupodzemni ukopani	5,0 m³ Molok	3,0 m³ Molok	5,0 m³ Molok	---

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada provodi se specijalnim vozilima, različitom dinamikom, koja ovisno o vrsti otpada, tipu posude, vrsti objekta i tipu naselja, od jednom tjedno do jednom mjesečno, prema utvrđenom rasporedu. Način prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstava na užem području Grada Čakovca (naselja Čakovec) razlikuje se od načina prikupljanja otpada iz stambenih zgrada, kao i iz kućanstava mjesnih odbora užeg područja, odnosno (prigradskih) naselja izvan užeg područja Grada. U tablici 7 su prikazana tri osnovna načina prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Čakovca.

Tablica 7.: Prikaz načina prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Čakovca.

PODRUČJE ODVOZA	**PLAN ODVOZA OTPADA**				
	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	**BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD**	**AMBALAŽNI I ODVOJENO SKUPLJENI OTPAD**	**KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD**	
Individualno stanovanje i poslovni prostori	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna)	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna uz sustav vreća kao spremnika sa odvozom svakih 2 tjedna naizmjenično)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	odvoz 1 x mjesečno	Nakon iskorištenih kupona, prikupljanje glomaznog otpada se radi po narudžbi, uz plaćanje nastalih troškova
Višestambene zgrade (spremnici)	PE kanta 120 l (odvoz 1 x tjedno)	PE kanta 120 l (odvoz 1 x tjedno)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	odvoz 1 x mjesečno	
Svi M.O. Grada izvan naselja Čakovec	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna)	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna uz sustav vreća kao spremnika sa odvozom svakih 2 tjedna naizmjenično)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	odvoz 1 x mjesečno	

Svi korisnici javne usluge početkom godine dobivaju četiri kupona, od kojih su dva za odvoz glomaznog otpada (max. 2m^3/kupon), jedan za preuzimanje vreća za odvojeno skupljanje otpada i jedan za prihvat otpada u reciklažnom dvorištu.

Na raspolaganju korisnicima su **dva reciklažna dvorišta** (RD Mihovljanska i RD Totovec), u koje građani sami donose odvojeno skupljene frakcije otpada i mogu odložiti problematični otpad. Tijekom 2021. godine, prema posebno utvrđenom rasporedu, četiri puta godišnje, korisnicima je bilo na raspolaganju i mobilno reciklažno dvorište (MRD) kroz koje se GKP ČAKOM d.o.o. približilo korisnicima na području mjesnih odbora Grada Čakovca. U reciklažnom dvorištu, građani Grada Čakovca mogu uz predočenje kupona za reciklažno dvorište, odložiti odvojeno skupljeni otpadni papir, karton, metal, plastiku, drvo, tekstil i odjeću, električnu i elektroničku opremu, kao i problematične vrste otpada. Kroz sva tri reciklažna dvorišta prikupljeno je tek 169,14 tona otpada (ukupna količina koja uključuje područje grada Čakovca, Općine Strahoninec, Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Šenkovec i Štrigova). Kada tu količinu stavimo u relaciju s ukupno prikupljenim komunalnim otpadom dolazimo do podatka da je kroz sva tri reciklažna dvorišta prikupljena zanemariva količina komunalnog otpada. Pregled prikupljenih količina dan je u Tablici 8.

Tablica 8. - Količine otpada prikupljene u reciklažnim dvorištima tijekom 2021. godine

Količine otpada prikupljene u reciklažnim dvorištima tijekom 2021. godine		
Naziv reciklažnog dvorišta	**Prikupljeno (t)**	**Predano na obradu (t)**
RD Mihovljanska	167,08	
MRD - mobilno reciklažno dvorište	2,06	
RD Mihovljanska ukupno	169,14	165,66
RD Totovec	0,00	0,000
S V E U K U P N O :	**169,14**	**165,66**

Na području Grada Čakovca manje količine **građevnog otpada** od građana preuzimaju se na reciklažnom dvorištu u Mihovljanskoj ulici i na lokaciji građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec (GzGOsK), a radi se o preuzimanju građevnog otpada od manjih zahvata u kućanstvima.

Za postupanje s građevnim otpadom na području Grada Čakovca ovlaštena je tvrtka sa dozvolom za gospodarenje građevinskog otpada; reciklažno dvorište za sakupljanje, skladištenje i oporabu građevinskog i neopasnog otpada „Reciklaža Mišić d.o.o.“, na lokaciji Preloge 27 u Ivanovcu (RDGO Mišić).

Na RDGO Mišić evidentiraju se ukupne količine i vrste prikupljenog otpada, međutim nisu poznate točne količine po pojedinom JLS-u sa kojih se vozi na reciklažno dvorište, odnosno za područje Grada Čakovca. Ukupna godišnja količina u 2021. godini iznosila je 25.160,00 tona, a procjenjuje se da je od toga oko dvije trećine bilo s područja grada Čakovca.

Prema podacima GKP Čakom d.o.o., tijekom 2021. god. na odlagalištu otpada Totovec ukupno je evidentirano 3.917,35 tona dovezenog građevnog otpada. Treba napomenuti da se ta količina ne odnosi samo na područje Grada Čakovca, obzirom da je odlagalište otvoreno proizvođačima otpada iz šireg područja Županije. Najveći dio toga otpada koristi se kao tehnološki materijal za dnevno prekrivanje otvorenih ploha odlagališta i završno prekrivanje.

Prema PGO RH procijenjena je količina od 537,0 kg građevnog otpada po stanovniku godišnje, na nacionalnoj razini. Obzirom da nisu dostupni točni podaci za područje Grada Čakovca, na temelju prosječne količine po stanovniku na nacionalnoj razini, procjenjuje se da na području Grada Čakovca godišnje nastaje oko 15.000 t građevnog otpada.

Na temelju procjene količine građevnog otpada Grada Čakovca prikupljenog na RDGO Mišić, zajedno s većim dijelom na odlagalištu otpada Totovec, gdje se koristi kao materijal za završno uređenje i dnevno prekrivanje (odnosno kao zamjena za druge materijale), može se utvrditi da se gotovo sva količina građevnog otpada nastalog na području Grada Čakovca propisno prikuplja i veći dio oporabljuje. Stoga se može procjeniti da Grad Čakovec može ispuniti zadani cilj iz PGO RH za 2022. godinu (oporabiti najmanje 75% ukupne količine nastalog građ. otpada) i cilj iz ZGO, članak 54. st. 3. (oporaba najmanje 70% mase neopasnog građevnog otpada).

3. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA

3.1 Izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica

Regionalni centar za gospodarenje otpadom osnovale su 2003. godine četiri županije sjeverozapadne Hrvatske (Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka i Krapinsko-zagorska) s lokacijom u Piškornici u Koprivničko-križevačkoj županiji, za potrebe zajedničkog gospodarenja otpadom. Postupci i radnje vezane uz pokretanje realizacije centra, su u tijeku, a tijekom 2021. godine status realizacije projekta je ostao nepromijenjen.

Nakon otvaranja RCGO Piškornica, te popunjenja kapaciteta *odlagališta za neopasni otpad Totovec*, Grad Čakovec će na obradu u RCGO predavati samo miješani komunalni otpad KBO 20 03 01, dok će se pojedini postupci i faze postupanja s otpadom; prihvat, skladištenje, obrada i pretovar otpada i dalje odvijati na lokaciji Totovec.

3.2 Građevine za gospodarenje otpadom na lokaciji Totovec

3.2.1 Odlagalište neopasnog otpada Totovec

Odlagalište neopasnog otpada Totovec nalazi se južno od grada Čakovca i udaljeno je cca 8 km (5,5 km zračne linije) od centra grada. Nalazi se na području mjesnog odbora Totovec, a smješteno je na udaljenosti cca 600 m sjeverno od naselja Totovec (Slika 2).

Slika 2: Odlagalište neopasnog otpada Totovec (foto: GKP Čakom d.o.o.)

Odlagalište neopasnog otpada u Totovcu počelo se koristiti 1974. godine, a nakon završetka sanacije 2015. godine, odlagalište je steklo status usklađenog odlagališta otpada.

Tijekom 2021. godine na *Odlagalište za neopasni otpad Totovec* je odloženo ukupno 22.694,46 t otpada, što je 3.438,80 t manje nego prethodne godine (2020. godine je odloženo 26.133,26 t, tj. 15,15 % smanjenja odložene količine u odnosu na prethodnu godinu). U strukturi odloženog otpada prevladava miješani komunalni otpad, KBO 20 03 01, kojega je odloženo 12.727,87 tona, što je manja količina od prošlogodišnje (2020. godine je odloženo KBO 13.472,62 t). Sukladno zakonskim odredbama na odlagalištu se provodi kontrola otpada i izdvajaju se frakcije koje nisu pogodne za odlaganje ili čije je odlaganje zabranjeno.

Prema geodetskoj izmjeri krajem 2017. godine zabilježeno je 285.000 m3 odloženog otpada. Ukupan planirani kapacitet odlagališta je 350.000 m3, tako da je raspoloživ preostali kapacitet za odlaganje 65.000 m3. Uz poznatu zapremninsku masu ugrađenog otpada od 1.400 kg/m3 ukupni kapacitet odlagališta je 500.000 tona, 2018. godine je odloženo 20.826 tona otpada, 2019. godine je odloženo 24.696 tona, a 2020. godine je odloženo 26.133 tona otpada te je preostali kapacitet za odlaganje bio 19.345 tona. Tijekom 2021. godine odloženo je 22.694,46 tona otpada čime je kapacitet odlagališta iskorišten, ali geodetskim mjerenjima utvrđeno je da postoji moguća određena količina otpada koja se može odložiti kako bi se ostvarila projektirana visina tijela odlagališta sukladno važećoj građevinskoj dozvoli.

Unatoč toj činjenici da postoji rezerva, obzirom na potrebe daljnjeg funkcioniranja odlagališta izrađena je izmjena i dopuna građevinske dozvole prema kojoj se dodatno traži 35.000 m3 dodatnog kapaciteta odlaganja prije nego bi se izveo gornji brtveni sloj odlagališta Tototvec. Izvedba navedene zadnje, V. faze sanacije, odnosno izrada prekrivnih slojeva na odlagalištu otpada, predviđena je nakon popunjavanja tijela odlagališta otpadom do projektirane visine, a planira se izraditi projekt zatvaranja odlagališta čim za to budu osigurani uvjeti, vezano na izgradnju i početak rada *Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica*.

U sklopu odlagališta otpada Totovec, 2015. godine izgrađeno je reciklažno dvorište za građevinski otpad, koje je 2016. godine prenamjenjeno u kompostirnicu za djelatnost kompostiranja odvojeno prikupljenog biološki razgradivog komunalnog (BKO) otpada. Tijekom 2021. godine je na području 7 JLS u kojima GKP Čakom d.o.o. pruža javnu uslugu prikupljanja BKO, prikupljeno ukupno 4.195,87 tona (2020. godine je prikupljeno 4.362,38 tona, tj. 3,97 % smanjenja u odnosu na prethodnu godinu).

U sklopu odlagališta za neopasni otpad Totovec izgrađena je ploha 1 za odlaganje građevnog otpada koji sadrži čvrsto vezani azbest. Ploha 1 je izgrađena temeljem Uredbe vlade RH o interventnom zbrinjavanju azbesta, a financirana je u cijelosti sredstvima FZOEU. Ploha 1 je u međuvremenu popunjena, a tijekom 2019. godine je izrađena projektna dokumentacija za izgradnju pokrovnog sloja plohe 1 i izgradnje nove plohe 2 za odlaganje građevnog otpada koji sadrži čvrsto vezani azbest. Tijekom 2020. godine realiziran je projekt, a 2021. godine dobivena je građevinska dozvola i očekuje se 2022. godine dobivanje dozvole za gospodarenje otpadom od strane Ministarstva (obzirom da se radi o opasnom otpadu) i početak korištenja odnosno samog odlaganja.

3.2.2 Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu (GzOGsK)

U skladu sa PGO, Grad Čakovec, zajedno s GKP ČAKOM d.o.o. već dulji niz godina, u namjeri odgovarajućeg postupanja s otpadom, gradi građevine za postupanje s otpadom. U tom smislu, prepoznata je važnost da se pored odlagališta otpada na lokaciji Totovec, izgrade i druge građevine koje bi osigurale zakonito gospodarenje otpadom. S tim u vezi, izrađen je idejni projekt naziva „Oporabilište otpada Totovec – složena građevina“ u lipnju 2011. godine. Na temelju navedenih projekata u ožujku 2013. godine, izdana je lokacijska dozvola, a kasnije je zatražena i izmjena i dopuna lokacijske dozvole.

Izgradnja navedenih građevina uvrštena je, u travnju 2013. godine, u poslovni plan GKP ČAKOM d.o.o. te je Gradsko vijeće Grada Čakovca, donijelo, dana 17. travnja 2013. godine, Odluku o sufinanciranju izgradnje dijela Oporabilišta otpada Totovec, na što je i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU) dao svoju načelnu suglasnost. Nakon izrade glavnog projekta u prosincu 2015. godine izdana je i građevinska dozvola za dio građevine Fazu 1 - Građevina za prihvat, sortiranje i skladištenje prethodno razvrstanih posebnih kategorija otpada i prethodno izdvojenih sastavnica komunalnog otpada. Na lokaciji je, izgrađena mala sortirnica dimenzija 24x12m, koja sadrži usipni koš, dva elevatora, jednu

sortirnu traku i automatsku prešu - balirku. Tijekom 2021. godine u sortirnici je sortirano i odvojeno 2.166,81 tona skupljenih frakcija otpada (2020. godine je sortirano 2.179,09 tona), a predano je 2.143,99 tona na daljnju obradu drugim obrađivačima. Trenutno se sortira plastika, tetrapak, staklo i metali, dok se papir i karton prikupljaju od korisnika i uglavnom odvoze direktno obrađivaču Unimer d.o.o., a dio papira i kartona je predan i drugim posrednicima u trgovini otpadom.

S ciljem ubrzanja izgradnje navedenih građevina na lokaciji Totovec, u studenom, 2016. godine izrađena je nova projektna dokumentacija za predmetnu građevinu pod nazivom „Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec – Faze 2, 3, 4 i 5“. U skladu sa svim navedenim promjenama i novim zahtjevima (ZOGO), cjelokupni projekt „Oporabilište otpada Totovec“ preimenovan je u projekt „Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu“ (GzGOsK).

Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec (GzGOsK) je je građevina namijenjena za prihvat otpada, njegovu obradu te skladištenje obrađenih sastavnica otpada do njihove konačne dispozicije, odnosno predaje ovlaštenicima na daljnju oporabu ili zbrinjavanje. Izgradnjom navedene cjeline ostvario bi se reciklažni centar sukladno PGO RH, što svojim sastavnicama *Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) Totovec* kao sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada već jest.

3.3 Izgradnja reciklažnih dvorišta i zeleni otoci

Grad Čakovec, koji ukupno ima 27.994 stanovnika, prema propisanim kriterijima dužan je na svom teritoriju osigurati najmanje dva reciklažna dvorišta. Tijekom prošlog planskog razdoblja osigurana su dva reciklažna dvorišta:

- od 2013. godine na lokaciji Mihovljanska ulica 10 u Čakovcu, u sjedištu uprave GKP Čakom d.o.o.
- na lokaciji odlagališta za neopasni otpad u Totovcu (pušteno u rad 10.02.2016. godine), namijenjeno stanovnicima Grada Čakovca, prenstveno iz mjesnih odbora bližih lokaciji, kao i korisnicima - fizičkim osobama s područja šest susjednih Općina (Nedelišće, Strahoninec, Šenkovec, Orehovica, Mala Subotica i Štrigova), kojima je takvo zajedničko korištenje je omogućeno sklapanjem Sporazuma o zajedničkoj suradnji spomenutih općina na području gospodarenja otpadom sa Gradom Čakovcem (Sporazum od 19.11.2014. godine).

U skladu sa zahtjevima čl. 35. ZOGO, Grad Čakovec je tijekom 2014. godine nabavio mobilno reciklažno dvorište za potrebe prikupljanja posebnih vrsta otpada i opasnog otpada iz naselja koja su udaljena od stacionarnog reciklažnog dvorišta.

Mobilno reciklažno dvorište (MRD) je na raspolaganju od početka 2016. godine korisnicima na području mjesnih odbora Grada Čakovca, kao i drugih naselja u općinama u kojima je utvrđen kao davatelj javnih usluga prikupljanja MKO i BKO. Prikupljanje otpada putem MRD obavlja se prema posebno utvrđenom rasporedu, četiri puta godišnje, za što su građani obaviješteni.

Grad Čakovec od 2011. godine na svojim zelenim otocima ugrađuje sustave polu-podzemnih kontejnera finskog proizvođača MOLOK, koji u posljednje vrijeme polako istiskuju sve dosadašnje sustave nadzemnih spremnika i kontejnera. Obzirom da na području Grada Čakovca pouzdano funkcionira sustav „door to door“ (od vrata do vrata) s spremnikom BKO i vrećama za odvojeno skupljanje, tijekom 2021. godine nije bilo planirano daljnje proširenje sustava zelenih otoka izvan zone višestambenih zgrada na užem gradskom području.

4. SANACIJA NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Upravni odjel za komunalno gospodarstvo grada Čakovca, putem službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave, provodio je tijekom 2021. godine;

- mjere za sprečavanje nepropisno odbačenog otpada
- mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

Mjere iz predhodnog stavka uključuju uspostavu i funkcioniranje:

- sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u predhodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada
- druge mjere sukladno Odluci predstavničkog tjela jedinice lokalne samouprave

U smislu navedenog Upravni odjel za komunalno gospodarstvo grada Čakovca dao je *Izvješće o lokacijama, količinama, troškovima i mjerama za provedbu uklanjanja odbačenog otpada na području Grada Čakovca*, za 2021. godinu, te je donio *Odluku o provedbi mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš za 2021. godinu. i Odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada za 2021. godinu.*

Opseg provođenja navedenih mjera se revidira i planira za svaku iduću godinu na temelju Izvješća o izvršenju *Plana gospodarenja otpadom* i *Izvješća o lokacijama, količinama, troškovima i mjerama za provedbu otklanjanja odbačenog otpada na području Grada Čakovca* za proteklu godinu. Unatoč pojačanoj kontroli komunalnog redarstva, na području Grada Čakovca povremeno se javljaju nelegalna odlagališta otpada. Stoga se iz proračuna Grada Čakovca redovito, svake godine, izdvajaju sredstva za njihovu sanaciju (Tablica 9).

Tablica 9: Pregled utrošenih i planiranih sredstava za sanaciju neuređenih odlagališta kroz period 2008. - 2021. godine

GODINA	IZNOS (kn)
2008.	147.559,00
2009.	32.020,88
2010.	51.668,87
2011.	29.600,00
2012.	49.250,00
2013.	49.092,60
2014.	50.006,89
2015.	44.113,75
2016.	21.636,86
2017.	54.913,00
2018.	98.767,17
2019.	126.875,00
2020.	79.050,00
2021.	**81.683,50**

Postupak sanacije nelegalnih odlagališta provodi komunalno redarstvo Grada Čakovca. Nelegalno odloženi otpad se u postupku sanacije prikuplja i odvozi na odlagalište Totovec gdje se obrađuje i ostatak trajno zbrinjava. Sanirano područje se vraća u prvobitno stanje i vrši se pojačani nadzor kako bi se spriječilo daljnje nelegalno odlaganje otpada.

Ažuriranje evidencije lokacija nelegalnih odlagališta obavlja komunalno redarstvo Grada Čakovca. Na osnovu evidentiranog stanja i procjene vrste onečišćenja odnosno vrste odloženog otpada određuju se prioriteti i redoslijed sanacije.

U svrhu sankcioniranja osoba koje su odložile otpad na nedozvoljeno mjesto, komunalno redarstvo putem obaveznog prekršajnog naloga kažnjava počinitelja. S ciljem preventivnog djelovanja na neodgovorne fizičke i pravne osobe, sanirana mjesta (lokacije) obilježavaju se obavijesnim pločama o zabrani odlaganja otpada.

Tijekom 2021. godine, na području Grada Čakovca djelomično ili potpuno su sanirane lokacije onečišćene nelegalnim odlaganjem otpada (podaci o površinama i zagađenim otpadom na njima prikazani su u Tablici 10), pri čemu je sa navedenih lokacija **uklonjeno 86,5 tona otpada** (slike u nastavku).

Tablica 10: Tabelarni prikaz saniranih divljih lokacija odlagališta otpada u 2021. godini

Lokacija	Površina (m^2)	Količina (tona)	Kat. čestica	Vlasnik – posjednik
Čakovec	cca. 150	1,5	k.č. br. 1539/1 k.o. Čakovec	Grad Čakovec
Mačkovec	cca. 100	5	k.č. br.1237/2 k.o. Mačkovec	Republika Hrvatska
Savska Ves	cca. 200	7	k.č. br. 936 k.o. Savska Ves	Republika Hrvatska
Krištanovec	cca. 150	6	k.č.br. 952 k.o. Krištanovec	Republika Hrvatska
Novo Selo na Dravi	cca. 60	5	K.č. br. 1151, 1153 k.o. Šandorovec	Hrvatske šume
Totovec	cca. 500	62	k. č. br. 5413 k.o. Totovec	Hrvatske šume

S ciljem preventivnog djelovanja na neodgovorne fizičke i pravne osobe sanirana mjesta (lokacije) obilježavaju se obavijesnim pločama o zabrani odlaganja smeća. Komunalno redarstvo tiskalo je i edukativni letak „Zaštita javnih površina“, u cilju ukazivanja na štetnost nelegalnog odlaganja otpada kojim se redovito educiraju građani. Tijekom godine organizira i dobrovoljnu akciju sakupljanja nelegalno odloženog otpada pod nazivom „Zelena čistka - lov na smeće“, u koju su uključene udruge građana, lovačka društva i zaposlenici grada.

Grad Čakovec je dužan podatke utvrđene rješenjem komunalnog redara mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju za evidentiranje lokacija odbačenog otpada u informacijskom sustavu gospodarenja otpadom i objaviti na mrežnim stranicama Grada Čakovca.

Slike 3.: Pregled lokacija odbačenog otpada utvrđenih nadzorom tijekom 2021. godine

Lokacije odbačenog otpada na području grada Čakovca i pripadajućih mjesnih odbora utvrđene u 2021. godini

1. Grad Čakovec

- Ulica Dragutina Domjanića, k.č. br. 1539/1 k.o. Čakovec – površina 11174 m2
- vlasništvo: Grad Čakovec
- miješani otpad (građevinski, glomazni)
- sanirano tijekom 2016., 2017. i 2018. godine
- ponovo dovožen otpad tjekom 2021. godine
- Sanirano u cijelosti 2021. tijekom akcije Zelena čistka uz sudjelovanje Udruge osoba sa posebnim potrebama i GKP Čakom-a

2. Mjesni odbor Mačkovec

- područje uz retenciju Hrvatskih voda „Martica“, k.č. br. 1237/2, k.o. Mačkovec – površina 23.850 m2
- vlasništvo: Republika Hrvatska
- miješani otpad (građevinski, glomazni, zeleni)
- sanirano tijekom 2021. godine u potpunosti (privatna osoba odvezla na odlagalište Totovec)

3. Mjesni odbor Savska Ves

- Šumica na potezu Savska Ves – Totovec, k.č. br. 936, k.o. Savska Ves, površina 1717 m2 - vlasništvo - RH
- komunalni otpad - razni miješani i građevinski otpad
- sanirano u cijelosti u 2019. i 2020. godini
- ponovni navoz u 2021. godini, te sanirano u cijelost

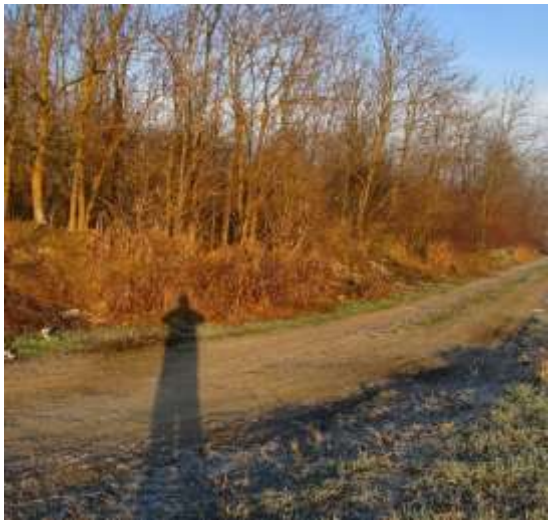

4. Mjesni odbor Krištanovec

- predio zvani „Bačkovec“, k.č. br. 952 k.o. Krištanovec na površini od 4387 m2
- vlasništvo: RH Zagreb, Visoka ulica 22
- miješani otpad (građevinski, glomazni, zeleni)
- sanacija započeta u 2017. godini (druga faza sanacije), a završena u cijelosti 2019.g.
- ponovni navozi otpada 2020. i 2021. godine i izvršena sanacija u cijelosti

5. Mjesni odbor Novo Selo na Dravi

- predio uz derivacijski kanal – istočno od pročistača Međimurskih voda, k.č.br. 1151, 1153, k.o. Šandorovec, površina: 22619 m2
- vlasništvo: Hrvatske šume
- građevinski i miješani otpad (komunalni)
- otpad dovožen i saniran tijekom svake godine
- djelomično sanirano 2021. godine

6. Mjesni odbor Novo Selo na Dravi

- predio uz odlagalište Totovec, k.č.br. 5413, k.o. Totovec, površina: 9889 m2
- vlasništvo: Hrvatske šume
- građevinski i miješani otpad (komunalni)
- sanacija u potpunosti 2021. godine

5. INFORMATIVNE I OBRAZOVNE AKTIVNOSTI

Grad Čakovec od samog početka uvođenja sustava odvojenog prikupljanja otpada kontinuirano provodi različite informativne i edukativne aktivnosti posredstvom različitih medija. Većinu navedenih aktivnosti Grada Čakovca koordinira i provode stručne službe GKP Čakom d.o.o., tvrtke u većinskom vlasništvu Grada Čakovca, zajedno sa stručnim službama grada Čakovca.

Kako bi na području pružanja usluga postigli što je moguće veći stupanj odvajanja otpada (primarnu selekciju) iz miješanog komunalnog otpada i kako bi se, što je moguće više, približili zacrtanim ciljevima u gospodarenju otpadom, GKP ČAKOM d.o.o. je u suradnji sa svih sedam JLS na čijem području pruža javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO nastavio s izobrazno – informativnim aktivnostima usmjerenim prema korisnicima usluga gospodarenja otpadom. Ako uzmemo u obzir da je tijekom 2021. godine bila prisutna globalna pandemija uzrokovana Covidom 19, aktivnosti izobrazno-informativnog karaktera su smanjene, ali preko promotivnih letaka od strane GKP ČAKOM i radio informiranjem javnosti, nastavljene su u mogućoj mjeri koja je bila dozvoljena.

6. PREGLED OSTVARIVANJA CILJEVA I MJERA UTVRĐENIH PLANOM GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU GRADA ČAKOVCA, TE OCJENA UČINKOVITOSTI MJERA I SUSTAVA

U planu gospodarenja otpadom Grada Čakovca definirani su ciljevi i mjere koji proizlaze iz zakonskih obaveza i planskih dokumenata, a od kojih su neki već potpuno ili djelomično ostvareni. U nastavku daje se pregled ostvarenih ciljeva kroz 2021. godinu te ocjena učinkovitosti mjera.

Grad Čakovec je tijekom 2021. godine provodio aktivnosti planskog razdoblja koje su određene Planom gospodarenja otpadom od 2018. do 2023. godine:

- osigurao je i kontinuirano provodi javnu uslugu skupljanja miješanog komunalnog otpada, odvojenog prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada i otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti (ambalažni otpad i posebne kategorije otpada) te krupnog (glomaznog) otpada
- sukladno *Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19)* propisao je obvezu i uvjete korištenja komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada *Odlukom o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Čakovca (SGGČ br. 01/18)*
- uveo je obračun i naplatu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada po količini/broju pražnjenja posuda
- uspostavio je sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i sustav evidentiranja lokacija odbačenog otpada, te donio *Odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada, mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada*, te u skladu s istom redovito provodi nadzor i sanaciju lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom
- donio je Plan gospodarenja otpadom Grada Čakovca za razdoblje od 2018. do 2023. godine *(SGGČ br. 01/18)*
- redovito i pravovremeno je izrađivao godišnje *Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom*, i dostavljao godišnje izvješće Međimurskoj županiji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom Službenom glasilu Grada Čakovca.
- redovito u suradnji sa GKP Čakomom provodio izobrazno – informativne aktivnosti na svom području, te redovito održava i ažurira svoje mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom
- redovito organizirao i sudjelovao u akcijama prikupljanja otpada, obavještavao zainteresiranu javnost putem javnih glasila i putem web stranice Grada o provedbi planova i akcija vezanih uz gospodarenje otpadom
- na području Grada Čakovca funkcioniraju dva reciklažna dvorišta i jedno mobilno reciklažno dvorište, čime je organizirano odvojeno prikupljanje posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada, u svim naseljima Grada u skladu s ZOGO
- izradom plana sanacije i sanacijom odlagališta za neopasni otpad Totovec, koja je završena sve do faze odlaganja i zatvaranja odlagališta, čime je ono steklo status usklađenog odlagališta neopasnog otpada, osigurano je zbrinjavanje miješanog komunalnog i proizvodnog otpada u skladu s ZOGO
- izgradnjom kazete za građevni otpad koji sadrži azbest na odlagalištu otpada Totovec i ugovorom o poslovnoj suradnji s tvrtkom koja ima dozvolu za gospodarenje otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja i oporabe građevnog otpada sukladno ZOGO, osigurana je usluga reciklažnog dvorišta za građevni otpad, odnosno sudjelovanje Grada Čakovca u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada

- Grad Čakovec je pokrenuo projekt izgradnje Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) na lokaciji Totovec, za koju su pripremljeni projekti za izgradnju, dobivena je građevinska dozvola i završena je I. faza izgradnje građevine, kojom će biti osigurani svi uvjeti i potrebne građevine za gospodarenje MKO i BKO i posebnim kategorijama otpada, u skladu s ZOGO, kao i realizacija reciklažog centra

Grad Čakovec ostvario je nacionalne ciljeve vezane uz recikliranje i oporabu, vezano na obvezu odvojenog sakupljanja i pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu propisane čl. 54. ZGO:

- osigurao je više od 50% oporabe recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu od ukupne mase otpada proizvedenog u kućanstvima (i otpada iz drugih izvora čiji tokovi otpada su slični toku otpada iz kućanstva), uključujući barem papir, metal, plastiku i staklo
- osigurao je više od 70% oporabe neopasnog građevnog otpada, ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne oporabe, uključujući postupak nasipavanja, kod kojih se građevinski otpad koristi kao zamjena za druge materijale

Grad Čakovec je u prošlom planskom razdoblju ispunio sve obveze i većinu ciljeva vezano uz gospodarenje otpadom propisanih ZOGO, a u novom planskom razdoblju pokrenuo je aktivnosti i projekte koji su usmjereni na njihovo ispunjavanje kao i ispunjavanje novog seta ciljeva koji su definirani donošenjem PGO RH za razdoblje 2017. - 2022. godinu (tablica 11), te novodonešenog ZGO.

Tablica 11: Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu koji su određeni u PGO RH

Cilj	Specifični ciljevi	
1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
	1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
	1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
	1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
	2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		

Iz definiranih ciljeva koji proizlaze iz PGO RH vidljivo je da Grad Čakovec kvalitativno i kvantitativno teži ispunjavanju ciljeva koji su navedeni u tabeli, ali trebati će ustrajati u ostvarenju svakog pojedinog cilja kako bi Grad Čakovec kao i svaki JLS proporcionalno mogao ispuniti navedene relevantne ciljeve na svom području, u rokovima koji su navedeni u PGO RH.

Sukladno članku 24. *Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19)*, Grad Čakovec je morao kontinuirano smanjivati količine miješanog komunalnog otpada u skladu s postavljenim ciljevima iz Uredbe. Novi *Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/2021)* u većoj mjeri stavio je *Uredbu o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19)* van snage i uveo nove ekonomske instrumente gospodarenja otpadom. Poticajnom naknadom kao

mjerom za smanjenje udjela miješanog komunalnog otpada (MKO) u komunalnom otpadu sukladno dodatku V. ZGO-a daje se novi model izračuna koji se daje u nastavku.

Iznos poticajne naknade izračunava se na način da se odredi masa sakupljenog miješanog komunalnog otpada koja prekoračuje graničnu količinu miješanog komunalnog otpada u jedinici lokalne samouprave u kalendarskoj godini:

$m_{SK} = m_{MKO} - (m_{UK} \times k)$, pri čemu je:

m_{MKO} = 5.035,29 t - masa miješanog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01 prikupljenog u sklopu javne usluge u kalendarskoj godini izražena u tonama

m_{UK} = 10.187,46 t - masa ukupnog komunalnog otpada prikupljenog u okviru javne usluge u kalendarskoj godini izražena u tonama (uključuje sve vrste otpada iz podgrupe 15 01, iz podgrupe 20 01 osim otpada koji se karakterizira ključnim brojem 20 01 99 i otpad koji se karakterizira ključnim brojevima 20 02 01, 20 03 01, 20 03 02, 20 03 07)

k – koeficijent graničnog udjela mase sakupljenog miješanog komunalnog otpada u masi ukupno prikupljenog komunalnog otpada u okviru javne usluge za pojedinu kalendarsku godinu iznosi:

– za 2021. godinu 0,54 (za 2022. godinu, i nadalje će iznositi 0,50)

$m_{SK} = m_{MKO} - (m_{UK} \times k) = 5.035,29 – (10.187,46 \times 0,54) = - 465,94$ tona < 0

i kada je m_{SK} manji od nule iznosi nula tona $\rightarrow m_{SK} = 0,00$ tona

Poticajna naknada obračunava se prema sljedećem izrazu: $N_{PN} = J_{PN} \times m_{SK}$

pri čemu je:

N_{PN} – iznos poticajne naknade izražen u kunama

J_{PN} – jedinična poticajna naknada koja iznosi za 2021. godinu i nadalje 200,00 kuna po toni

m_{SK} – masa sakupljenog miješanog komunalnog otpada koja prekoračuje graničnu količinu miješanog komunalnog otpada u jedinici lokalne samouprave u kalendarskoj godini izraženu u tonama

$N_{PN} = 200,00$ kn/t $\times$ 0,00 tona = 0,00 HRK

Iz navedenog izračuna vidljivo je da je poticajna naknada za smanjenje miješanog komunalnog otpada u periodu od 1.1.2021. do 31.12.2021. godine iznosila 0,00 kuna čime se potvrđuje da Grad Čakovec ima pozitivan omjer reciklabilne komponenete unutar ukupne količine komunalnog otpada. Izdvojene frakcije komunalnog otpada (RKO+BKO) učestvuju u strukturi komunalnog otpada na način da je 49,43 : 50,57 odnos odloženog i izdvojenog otpada za područje cijeloga Grada čime se nastavlja pozitivan omjer u korist izdvojenog otpada u odnosu na odloženi otpad koji se odlaže na odlagalištu Totovec.

Sanacijom odlagališta Totovec, pripremljenim projektima i djelomičnom izgradnjom Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK), otvaranjem reciklažnih dvorišta, ulaganjem u nabavu nove i modernizacijom postojeće komunalne opreme, te kontinuiranom, dugogodišnjom edukacijom i podizanjem svijesti građana u suradnji sa udrugama građana, sustav gospodarenja otpadom Grada Čakovca danas ima sva obilježja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Obzirom da osigurava svojim korisnicima sve usluge koje propisuje ZOGO i omogućuje cjelovito rješenje u gospodarenju otpadom, od poticanja sprječavanja nastanka otpada, njegove oporabe do zbrinjavanja, kao i među prvima u RH razvijen i uveden način naplate usluge prema stvarnom broju pražnjenja, te postignutim rezultatima u ispunjavanju ciljeva iz PGO RH, sustav gospodarenja otpadom Grada Čakovca se može ubrojiti u trenutno narazvijenije i najučinkovitije sustave u RH.

7. FINANCIJSKI I ORGANIZACIJSKI ASPEKTI PROVOĐENJA PLANA

7.1 Popis projekata i aktivnosti, izvora i iznosa financijskih sredstava, rokova i nositelja provedbe Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca u 2021. godini

Tablica 12. Provedba ulaganja u projekte i aktivnosti gospodarenja otpadom u 2021. godini na području Grada Čakovca, izvori financiranja i nositelji izvršenja Plana

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2021.		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
	Mjere smanjenja i sprečavanja nastanka otpada, edukacija, nadzor i izvještavanje (s.s.n.o.e.n.i.)						
1	Sanacija divljih odlagališta	Grad Čakovec	100.000	Kontinuirano svake godine	0	81.683,50	0
2	Mjere redovitog godišnjeg nadzora radi sprečavanja nelegalnog odlaganja otpada i interventno zbrinjavanje	Grad Čakovec	10.000	Kontinuirano svake godine	0	10.000,00	0
3	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Grada Čakovca	Grad Čakovec GKP Čakom	172.315,10	Kontinuirano svake godine	0	0	0
	UKUPNO - mjere s.s.n.o.e.n.i. - 2021.godine:	**Grad Čakovec GKP Čakom**	**282.315,10**	**Kontinuirano svake godine**	**0**	**91.683,50**	**0**

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2021.		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
	Komunalna i druga oprema za gospodarenje otpadom						
4	Oprema za uspostavu sustava gospodarenja otpadom sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/2017) (video nadzori, uređaji za praćenje vozila i ostalo)	GKP Čakom	180.000	2020	0	0	0
5	Nabava novih komunalnih vozila za prikupljanje otpada	GKP Čakom	4.590.000	Kontinuirano svake godine kroz plansko razdoblje	0	0	0
6	Čipiranje i evidentiranje, programsko praćenje posuda za odvojeno prikupljanje otpada (MKO i BKO) – jednokratna narudžba radi usvajanja Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)	GKP Čakom	75.000	2020	0	0	0
7	Nabava posuda za odvojeno prikupljanje otpada (MKO, BKO, vreće za odvojene vrste komunalnog otpada) – kontinuirana nabava kroz plansko razdoblje	GKP Čakom	500.000 godišnje	Kontinuirano svake godine	69.222,00	0	0
	UKUPNO - komunalna i druga oprema – 2021. godine:	**GKP Čakom**	**- -**	**Plansko razdoblje od 6 godina**	**69.222,00**	**0**	**0**

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2021.		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
	Odlagalište za neopasni otpad Totovec						
8	Faza V - Prekrivni brtveni sustav preko odlagališta, sustav otplinjavanja i hortikulturno uređenje odlagališnog prostora	GKP Čakom	7.250.000	Jednokratno nakon popunjavanja tijela odlagališta kroz plansko razdoblje	0	0	0
9	Ostalo - projektiranje, ishođenje dozvole, nadzor nad radovima	GKP Čakom	300.000	2020	50.570,00	0	0
10	Prekrivni sloj kazete za azbest – ploha 1	GKP Čakom	187.500	2018,2019	0	0	0
11	Donji brtveni sloj kazete za azbest – ploha 2	GKP Čakom	750.000	2020-2021	187.430,00	0	0
12	Prekrivni sloj kazete za azbest – ploha 2	GKP Čakom	250.000	Jednokratno nakon popunjavanja tijela odlagališta	0	0	0
	UKUPNO - sanacija odlagališta Totovec – 2021. god.:	**GKP Čakom**	**- -**	**Plansko razdoblje od 6 godina**	**238.000,00**	**0**	**0**

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2021.		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
	Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) na lokaciji Totovec						
13	Faza 2 – Ulazno izlazna zona, vaga, porta, plato za pranje kotača, reciklažno dvorište i parkiralište	GKP Čakom	8.000.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
14	Faza 3 – Građevina za prihvat i skladištenje posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada iz kućanstava	GKP Čakom	3.000.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
15	Faza 4 – Građevina za prihvat, mehaničku obradu (sortiranje) i skladištenje posebnih kategorija otpada i prethodno izdvojenih sastavnica komunalnog otpada sa centrom za ponovnu uporabu	GKP Čakom	35.000.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
16	Faza 5 – Građevina za kompostiranje prethodno razvrstanog biološki razgradivog otpada (biootpada, biorazgradivog komunalnog otpada i mulja s pročistača otpadnih voda)	GKP Čakom	8.000.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
17	Ostalo - projektiranje, ishođenje dozvole, nadzor nad radovima	GKP Čakom	1.500.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
	UKUPNO - izgradnja GzGOsK Totovec - 2021. god.:	**GKP Čakom**	**54.500.000**	**Plansko razdoblje od 6 godina**	**0**	**0**	**0**
SVEUKUPNO – od 1 do 17: - utrošeno sredstava kroz 2021. godinu							
Grad Čakovec, GKP Čakom, FZOEU/MZOE					**398.905,50 kuna**		